

BESPREEKNOTITIE

Aan: de commissieleden
Cc: portefeuillehouder Joset Fit
Van: college
Datum: 14 april 2015
Onderwerp: Voorzieningen- en Accommodatiebeleid
Agendapunt:

Het college wil tijdens de oriënterende commissie Samenleving van 21 mei 2015 het Voorzieningen- en Accommodatiebeleid bespreken. Voor een gerichte discussie is onderstaand het onderwerp toegelicht en is de vraagstelling beschreven. Afhankelijk van het verloop van de discussie wordt het vervolgtraject ingezet.

Doel- en vraagstelling

Het doel van de bespreking op 21 mei is de raad te informeren over:

- a. het proces zoals dat tot dusver is gevolgd;
- b. het vervolgproces.

De vraagstelling aan de commissie is:

- a. kan het college verder met deze vervolgaanpak?
- b. welke aandachtspunten wil de commissie aan het college meegeven voor het vervolgproces?

Vorm van behandeling

Via deze bespreknotitie (met bijlage) geeft het college al vast schriftelijk achtergrondinformatie en een toelichting op de opzet. Op 21 mei wordt een filmpje getoond. Aansluitend is gelegenheid tot het stellen van vragen en het geven van reactie op de plannen. Het college neemt de reacties van de commissie mee in de planuitwerking.

Achtergrondinformatie en opzet

Raadsbesluit

De gemeenteraad heeft in oktober 2014 besloten dat het college in samenwerking met de partijen in de kernen voor het zomerreces 2015 een opzet voor nieuw geharmoniseerd beleid aan de raad moet voorleggen (IVR-14-02661).

Kerngesprekken

Als eerste stap heeft het college in de periode december 2014 - maart 2015 14 kerngesprekken gevoerd. Dit waren gesprekken met de kernraden en bestuurders/beheerders van accommodaties. Tijdens de gesprekken is gezamenlijk gekeken naar ontwikkelingen waar kernen mee te maken krijgen. Vervolgens is een vertaling gemaakt naar bedreigingen - knelpunten en kansen voor de voorzieningen en accommodaties in de kernen. Per kern is de toekomst verkend ('stip op de horizon over ca. 10 jaar') en is gekeken naar globale oplossingsrichtingen voor knelpunten. De gesprekken hebben een schat aan informatie en inzichten opgeleverd.

'Rode draad'

De 'rode draad' uit de gesprekken kan in de volgende steekwoorden worden geduid:

- sterk ontwikkelde eigen identiteit per kern;
- werk van buiten naar binnen: laat veranderingen van onderaf komen door de kernen zelf;
- samenwerking is cruciaal;

- grote historisch bepaalde verschillen in exploitatie en bekostiging van accommodaties. De 'schoen wringt' met name bij de dorpshuizen waar in het verleden investeringen niet volledig door de gemeente zijn bekostigd. Deze dorpshuizen hebben leningen en zijn zelf verantwoordelijk voor onderhoud. Op de subsidie voor deze dorpshuizen is structureel ca. € 100.000,- bezuinigd. Een aantal dorpshuizen heeft hierdoor geen ruimte om leningen af te lossen en te reserveren voor onderhoud. Bij veel dorpshuizen-mfa's gaat het financieel weliswaar beter dan ca. 2 jaar geleden, maar niet bij alle accommodaties gaat het goed. Bij het dorpshuis in Abbekerk is sprake van urgente problematiek;
- veel voorzieningen zijn in staat om op 'eigen benen' te staan, maar hebben wel behoefte aan een 'vangnet';
- dorpshuizen-mfa's-culturele centra zijn het kloppend hart van de kernen. Met de nieuwe zorgtaken van de gemeente is het belang van accommodaties toegenomen (participatie).
- In bijlage I staan de volledige uitkomsten van gesprekken. Voor de volledigheid wordt naar de bijlage verwezen.

Hoe verder?

Het proces om te komen tot nieuw beleid wordt begeleid door een werkgroep bestaande uit 6 gemeenteraadsleden, 6 vertegenwoordigers van de accommodaties en kernraden en portefeuillehouder Joset Fit (voorzitter). De werkgroep heeft het college geadviseerd om te kiezen voor het 'knippen' van het vervolgproces in twee onderdelen:

1. een korte termijnplan voor de specifieke accommodatieproblematiek (m.n. de dorpshuizen);
2. een lange termijnplan voor leefbaarheid van de kernen in brede zin.

Het college volgt dit advies op.

Ad. 1. Korte termijnplan

Uit de kerngesprekken is gebleken dat bij verschillende dorpshuizen en mfa's sprake is van knelpunten, onder meer door eerder doorgevoerde subsidiekortingen. Daarbij wil de raad tot harmonisatie komen van subsidies en ondersteuning.

Een projectgroep bestaande uit vertegenwoordigers van diverse afdelingen en van de accommodaties werkt de korte termijnplannen uit, met als uitgangspunten:

- bepalen noodzakelijke acties voor de komende 2-3 jaar met een zichttermijn van maximaal 10 jaar. Dit betekent dat op de korte termijn geen onomkeerbare besluiten worden genomen;
- zoveel mogelijk in stand houden van bestaande accommodaties tenzij uit specifiek uitgewerkt plan anders blijkt;
- harmonisatie van subsidie en ondersteuning vanuit gemeente, met als basis gedegen exploitatieplannen.

De projectgroep wordt aangestuurd door een stuurgroep. De stuurgroep bestaat uit de gemeenteraadsleden die nu de werkgroep Voorzieningen en Accommodaties vormen, aangevuld met een afvaardiging van accommodatiebesturen. De portefeuillehouder is voorzitter van de stuurgroep. De stuurgroep adviseert het college.

Ad. 2. Lange termijnplan

De lange termijnplan moet leiden tot een visie per kern op de leefbaarheid. Dit proces wordt samen met de kernraden en inwoners doorlopen. Het proces mondt uit in 14 kernvisies. De kernvisies gaan over maatschappelijke voorzieningen, maar ook over economische voorzieningen, ruimtelijke inrichting, openbare orde en veiligheid. Voor de kernvisies is de participatie van inwoners van cruciaal belang: van 'buiten naar binnen denken' inwoners zelf keuzes laten maken.

Voor de lange termijn aanpak zal een apart proces en organisatiestructuur worden ontworpen. Daar komt het college nog op terug bij de raad.

Het korte termijn accommodatiebeleid wordt geïntegreerd in het lange termijnbeleid dat uit de kernvisies volgt.

Deze aanpak wordt op 20 april met de kernraden en op 22 april met de accommodatiebesturen besproken.

Bij het dorps huis in Abbekerk en cultureel centrum De Schoof in Wervershoof is sprake van specifieke problematiek. Hier worden aparte trajecten voor gevolgd.

Kanttekeningen/Risico's

Voor nieuw beleid is draagvlak van cruciaal belang. Tijdens de kerngesprekken is een beeld ontstaan over oplossingsrichtingen. Voor het welslagen van het proces is het nodig om de oplossingen door de accommodatiebesturen en kernraden zelf te laten uitwerken. Het van bovenaf door de gemeente 'opleggen' van oplossingen helpt niet voor het verkrijgen van draagvlak. Een participatief proces leidt ook tot begrip voor eventuele lastige keuzes.

Financiën

Dit is nog niet bekend. Het proces is erop gericht om bij de behandeling van de Kadernota een indicatie te hebben van wat de korte termijn aanpak kost.

Bijlage

IO-15-22250 notitie Uitkomsten kerngesprekken